

Kirjaamo Helsinki

Lähettäjä: Huhtaniemi Jari
Lähetetty: 5. helmikuuta 2018 12:27
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Aihe: VL: HERNESAAREN KAAVOITUKSESTA

Lähettäjä: Kesänen Seppo PV 1LOGR [<mailto:Seppo.Kesanen@mil.fi>]

Lähetetty: 1. helmikuuta 2018 7:58

Vastaanottaja: Huhtaniemi Jari <Jari.Huhtaniemi@hel.fi>; Vuohtoniemi Teemu <teemu.vuohtoniemi@hel.fi>

Aihe: HERNESAAREN KAAVOITUKSESTA

Tervehdys Kouvola,

Hernesaaren asemakaavan OAS on parhaillaan nähtävillä ja siitä on mahdollisuus antaa palautetta.

Puolustusvoimien edunvalvontaa pääkaupunkiseudulla hoitaa 1. Logistiikkarykmentti.

Puolustusvoimat on aikaisemmin antanut lausuntoja Hernesaaren osayleiskaavasta. Lausunnoissa on esitetty huolestuminen siitä, että käyttämämme Hernesaaren alueella sijaitseva helikopterikenttä poistuu alueelta.

Puolustusvoimat on käyttänyt kenttää helikopteritoiminnassaan.

Onko Teillä tietoa siitä, missä Helsingin alueella olisi vastaava helikoptereiden laskeutumisalue, jota voitaisiin käyttää Puolustusvoimien toimintaan. Toiminta ei tietojeni mukaan ole huomattavan vilkasta, mutta

Puolustusvoimat on käyttänyt Hernesaaren helikopterikenttää suuronnettomuus- ja meripelastustilanteissa sekä kantakaupungissa tapahtuvassa operatiivisessa helikopteritoiminnassa. Myös valtiojohdon kuljetukset tarvitsisivat Hernesaarta vastaavan toimintaympäristön.

Mikäli Teillä ei ole tietoa vastaavista toimintaympäristöistä, joihin Puolustusvoimat voisivat tukeutua, pyydän ohjaamaan viestiäni eteenpäin. Tarvitsemme tiedon, jotta voimme suunnitella tulevaa helikopteritoimintaamme pääkaupunkiseudulla.

Terveisin

Seppo Kesänen

Kiinteistöpäällikkö

puh. 0299 571 262

sp. seppo.kesanen@mil.fi

osoite: 1.Logistiikkarykmentin esikunta

PL 1080, 45101 KOUVOLA

12.2.2018

BO2774
965/10.02/2016

Helsingin kaupunki
Kirjaamo

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
SUOMI

Helsingin kaupungin ilmoitus, 16.1.2018

HERNESAAREN ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAMUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA, HELSINKI

1. Asia

Helsingin kaupunki on ilmoittanut viitteenä olevalla asiakirjalla, Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman asettamisesta nähtäville, sekä mahdollisuudesta esittää mielipiteitä suunnitelmasta.

2. Puolustusvoimien mielipide

Puolustusvoimien hallintoyksiköt ovat tutustuneet nähtäville asetettuun osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Puolustusvoimat ilmoittaa olevansa viranomaistahona osallisena kaavoitusprosessissa. Puolustusvoimat on antanut lausunnot samaa suunnittelualuetta koskevasta Hernesaaren tarkistetusta osayleiskaavasta asiakirjoilla BM5142, 4.4.2016 ja BN5217, 11.4.2017. Puolustusvoimilla ei ole lisättävää aikaisemmin tarkistetusta osayleiskaavasta annettuihin lausuntoihin.

Helsingin kaupunkia pyydetään huomioimaan seuraavat, Puolustusvoimien toiminnan kannalta merkittävät asiakokonaisuudet siten, että ne tulevat huomioiduksi myös muussa kuntakaavoituksessa ja kunnallisissa rakennusmääräyksissä:

Jatkossa, rakennustöitä tehtäessä, tulee huomioida alueella ja sen läheisyydessä mahdollisesti kulkevat Puolustusvoimien käytössä olevat kaapelilinjat. Linjojen sijainti tulee selvittää vähintään kymmenen (10) työpäivää ennen aiottua rakentamista. Puolustusvoimien kaapeleiden näyttö tulee tilata Johtotieto Oy:ltä. Johtotieto Oy neuvoo rakentajia kaapelivaurioiden välttämiseksi.

Kaapelinäyttötilausten yhteystiedot: **Johtotieto Oy, Seutulantie 3-5 B, 04410 Järvenpää, puh. 0800 12600, sp. info@johtotieto.fi.**

Puolustusvoimien käytössä olevat kaapelilinjat tulee huomioida myös suunniteltaessa ja toteutettaessa vesirakennustoimenpiteitä. Merikaapeleiden sijainti tulee tarkistaa ja sopia tarvittavat kaapelinäytöt jo

suunnitteluvaiheessa **Merivoimien operatiivisesta järjestelmäkeskuksesta (MOJK) puh.0299 303 654.**

Jatkotyöskentelystä mahdollisesti aiheutuvien, olemassa olevien kaapelireitin siirtojen, kaapeleiden rakentamisenaikaisten suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle.

3. Yhteystiedot

Yhteyshenkilöt 1LOGR:ssa ovat kiinteistöpäällikkö, Seppo Kesänen puh. 0299 571 262 ja kiinteistöinsinööri Jukka Kohopää, puh. 0299 571 263, sähköposti etunimi.sukunimi@mil.fi.

Rykmentin komentajan sij
Everstiluutnantti

Markku Kuusela

Osastopäällikkö
Everstiluutnantti

Tamio Salminen

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

MERIVE
MAAVE
KAARTJR
UTJR
PVJJK
PVTIEDL

Eero Ruotsila, Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta Logistiikkaosasto

13.2.2018

51/10.02.03.00/2018

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite: Ksv/HEL 2017-013476

**HSL:N LAUSUNTO HELSINGIN HERNESAAREN ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN
MUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA**

Hernesaaren suunnitellaan uutta asuin- ja satama-alueita. Asemakaavan muutos koskee Hernesaarta, Eiran eteläosaa ja vesialuetta. Tavoitteena on mahdollistaa asumisen, työpaikkojen, puistoalueiden ja uimarannan lisäksi risteily- ja venesatama-alueiden sekä lumen vastaanottoalueen sijoittaminen alueelle.

Hernesaaren suunnitellaan asuntoja ja palveluita noin 7 500 asukkaalle ja 3 000 työpaikalle. Lisäksi aluetta elävöittää kesäisin noin 400 000 risteilymatkailijaa. Risteily- ja venesatamana yhteyteen suunnitellaan matkailu- ja vapaa-ajan palveluita 2016 toteutetun yleisen Löyly-saunan lisäksi. Vierasvenesatama, vesiurheilukeskus ja rantapuiston uimaranta lähiliikuntapalveluineen, tukevat alueen kehittymistä vetovoimaiseksi merellisten matkailupalveluiden keskittymäksi.

Telakkatoimintojen vetäytyessä alueelta 2020 alueen teollisuusrakennukset pääosin puretaan. Alueella säilyvät Valtion viljavarasto, Munkkisaaren teollisuustalo, Fordin talo, Löyly, Cafe Birgitta ja Cafe Carousel.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä lausuu Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa:

Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteet ovat erittäin kannatettavia ja yhtenevät Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) tavoitteiden ja kehittämislinjausten kanssa. Hernesaaren liikenteellinen sijainti on joukkoliikenteen, pyöräliikenteen ja jalankulun saavutettavuuden kannalta suotuisa. Hernesaaren joukkoliikennetarkaisu perustuu raitiotieyhteyteen. Alueen asukas- ja työpaikkamäärä sekä alueelle sijoittuvat muut toiminnot luovat perusteet raitioliikenteelle. Alueen heikko saavutettavuus autoliikenteellä kasvattaa entisestään tarvetta laadukkaalle ja luotettavalle joukkoliikenteelle.

Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelma on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa, mutta sitä ei ole saatettu kaupunginhallitukseen päätettäväksi. Raitiotieyhteydestä ei myöskään

13.2.2018

51/10.02.03.00/2018

ole vielä tehty hankesuunnitelmaa, vaan sen laatiminen on ajoitettu vuodelle 2018. Lausunnossaan Hernesaaren osayleiskaavasta HSL peräänkuulutti aluerakentamisen ja raitiotiehankkeen suunnittelun sekä rakentamisen keskinäistä koordinointia, jotta ei päädyttäisi tilanteeseen, jossa liikenneyhteyksien vaatimia investointeja ei ole mahdollista tehdä aluerakentamisen tahdissa. Suunnittelussa pitää pyrkiä ratkaisuihin, joilla koko raitiolinja Eiranrannan tilapäiseltä kääntöpaikalta Hernesaaren kärkeen voidaan ottaa käyttöön kerralla, aluerakentamisen kanssa samassa tahdissa.

Kaavaluonnos näyttää vastaavan raitiotiehen perustuvan liikennejärjestelmän hyviä käytäntöjä. Itse raitiotieyhteyden on vastattava Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelmaa, ja myös tarkemmassa suunnittelussa on pidettävä kiinni siitä, että toteutus vastaa laadullisesti vähintään Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelman ratkaisuja.

Risteilyaluksia palvelevalle alueelle tulee kulkemaan tilausbussiliikennettä. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, ettei hetkellisesti suurimääräinen tilausbussiliikenne estä raitioliikenteen toimintaedellytyksiä ja häiriötöntä liikennöintiä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee myös huomioida risteilymatkustajien sujuva siirtyminen keskustaan joukkoliikenteellä, pyöräillen tai kävellen.

Hernesaaren eteläkärjen raitiotiesilmukan rinnakkaiset lähtöpysäkkilaiturit on liikennesuunnitelmaluonnoksessa esitetty toteutettavaksi 30 ja 26 metrin pituisilla palvelualueilla. HSL:n mielestä molemmat olisi hyvä toteuttaa täysipituisina 1 raitiovaunun mittaisina kaupunkiraitiotien laitureina, eli 30 metrin palvelualueilla varustettuina. Siten varmistetaan laadukas matkustajapalvelu myös tilanteessa, jossa Hernesaarta palvelee kaksi raitiolinjaa. Raitiolinjan päätesilmukan välittömään läheisyyteen tulee myös järjestää kuljettajille tarvittavat sosiaalitytöt.

Vaikka alueen joukkoliikenne tulee perustumaan raitiotiehen, on varmistuttava siitä, että alueella on mahdollista liikennöidä myös linja-autoin. Joukkoliikennepalvelun tuottaminen linja-autolla voi olla mahdollista tilanteissa, joissa raitioliikenne on esimerkiksi työmaan tai muun syyn takia estynyt. Käytännössä tämä tarkoittaa, että linja-auton kääntämiseen on varattava mahdollisuus lähellä alueen eteläkärkeä.

Alueen keskeisen sijainnin vuoksi laadukkaat jalankulkuyhteydet alueen sisällä, alueen ulkopuolelle sekä erityisesti keskustaan ovat tärkeitä. Hernesaaren pyöräliikenneyhteydet on suunniteltu hyvin osaksi Helsingin kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkkoa. Pyöräliikenneyhteydet tulee myös jatkosuunnittelussa suunnitella laadukkaiksi, jolloin ne mahdollistavat nopean yhteyden keskustaan ja seudulliseen verkkoon. Alueen sijainnin ja toimintojen vuoksi alueella tulee varautua kaupunkipyöräasemiin.

13.2.2018

51/10.02.03.00/2018

HSL haluaa varmistaa yhteistyössä kaupungin kanssa, että Hernesaaren rakennustöiden alettua joukkoliikenne pystytään alueella järjestämään mahdollisimman häiriöttömästi, ainakin niin kauan kuin sille on toimintojen saavutettavuuden kannalta Hernesaassa tarvetta. Erityisesti tämä koskee Laivakadun liikennöitävyyden varmistamista. Bussiliikenteen reittien sujuvuus ja pysäkkien saavutettavuus tulee huomioida koko rakentamisen ajan.

HSL haluaa jatkossakin Hernesaarta koskevaan kaavoitus- ja liikennesuunnitteluyhteistyöhön.

Lisätietoja antaa liikennesuunnittelija Teuvo Syrjälä, etunimi.sukunimi@hsl.fi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Tero Anttila
joukkoliikenne –osastonjohtaja
vs. toimitusjohtaja

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

**HELSINGIN SATAMA OY:N KANNANOTTO HERNESAAREN ASEMAKAAVAN
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN Oas 1337-00/18**

HEL 2017-013476 T 10 03 03
Hankenumero 1603_1

Helsingin kaupunki on aloittanut Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmistelun. Asemakaavan muutos koskee Hernesaarta, Eiran eteläosaa ja vesialuetta. Tavoitteena on mahdollistaa asumisen, työpaikkojen, puistoalueiden ja uimarannan lisäksi risteily- ja venesatama-alueiden sekä lumen vastaanottoalueen sijoittaminen alueelle.

Hernesaareen suunnitellaan asuntoja ja palveluita noin 7 500 asukkaalle ja 3 000 työpaikalle. Lisäksi aluetta elävöittää kesäisin noin 400 000 risteilymatkailijaa. Risteily- ja venesataman yhteyteen suunnitellaan matkailu- ja vapaa-ajan palveluita. Vierasvenesatama, vesiurheilukeskus ja rantapuiston uimaranta lähiliikuntapalveluihin tukevat alueen kehittymistä vetovoimaiseksi merellisten matkailupalveluiden keskittymäksi.

Alueella sijaitsevat teollisuusrakennukset tullaan pääosin purkamaan. Nykyisistä rakennuksista alueella tulevat säilymään Valtion viljavarasto, Munkkisaaren teollisuustalo, Fordin talo, Löyly, Cafe Birgitta ja Cafe Carusel.

Kaava-alueelle sijoittuu Helsingin Satama Oy:n satama-alue, jonne parhaillaan rakennetaan kolmatta risteilylaituria. Laiturin valmistuttua Hernesaari on kaupungin kansainvälisen risteilyliikenteen pääsatama, jossa voi samaan aikaan vierailla kolme suurta risteilyalusta. Rakenteilla oleva risteilyliikenteen laituri korvaa Jätkäsaaren puolella sijaitsevan Melkin laiturin. Hernesaaren laiturialueella sijaitsee myös neljäs laituri, joka tällä hetkellä palvelee ennen kaikkea valtion viljakuljetuksia.

Helsingin Satama Oy esittää kannanottonaan seuraavaa:

Asemakaavaa laadittaessa tulee Helsingin Satama Oy:n sataman ja laituritoimintojen kannalta ottaa huomioon alusliikenne ja risteilyliikenteen erityispiirteet, ajoneuvo- ja huoltoliikenne, ympäristövaikutukset, vesialue, yhdyskuntatekninen verkosto sekä satamaan vaikuttavat ulkopuoliset seikat kuten lumenvastaanotto. Helsingissä suurten risteilyalusten ainoa mahdollinen vierailusatama on Hernesaari.

Satamatoiminta ja alusliikenne Hernesaarella

Helsingin Satama Oy:llä on hallinnassaan ja laiturirakenteiden osalta omistuksessaan Hernesaarella sijaitseva satama-alue, joka palvelee pääasiassa kansainvälistä risteilyliikennettä, mutta tarvittaessa myös muuta satamatoimintaa. Risteilyliikenne painottuu pääosin huhti-lokakuun ajalle. Risteilykausi on viime vuosina kuitenkin pidentynyt

jonkin verran. Kaikki Hernesaaren laiturit (LHA, LHB, LHC ja rakenteilla oleva LHD) ovat Helsingin Satama Oy:n omaisuutta. Helsingin Satama Oy:n kokonaismatkustajamäärä vuonna 2017 oli 12,3 miljoonaa matkustajaa, joista kansainvälisen risteilyliikenteen matkustajia oli lähes 500 000 henkilöä. Yleisen kansainvälisen suuntauksen mukaan Helsingissä vierailevat risteilyalukset ovat aiempaa suurempia. Risteilyalusten koon ja risteilymatkustajien määrän odotetaan edelleen kasvavan tulevina vuosina.

Hernesaaren sataman pohjoisin laituri (LHA) palvelee valtion viljakuljetuksia. Alue tulee varata jatkossakin laivapaikaksi koko nykyiseltä pituudeltaan. Laiturin yhteydessä tulee olla 2,5 – 5 m leveä satamalle varattu tila laivan lastinpurkua ja huoltotoimenpiteitä varten. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että ko. laituri on satama-aluetta ja Helsingin Satama Oy:n omistuksessa, ja sen tulee olla käytettävissä minkä tahansa aluksen laivapaikkana.

Asemakaavan tulee lisäksi mahdollistaa Hernesaaren sataman käyttö tarvittaessa myös muuhun satamakäyttöön kuin kansainvälisen risteilyliikenteen käyttöön, esim. odotuslaiturina, miehistön vaihtoon tms. Laiturialueilla on toisinaan tarvetta mm. erikoiskuljetuksiin, raskaisiin tilaa vievien rakenteiden ja laitteiden kuljetuksiin ja nostoihin.

Hernesaaren risteilysataman yhteydessä voi sesonkiluontoisesti olla tarvetta nk. vaihtomatkustajien tiloille. Helsingin Satama Oy katsoo, että satamatoiminnan kannalta sopiva joustava tila (n. 3000 m²) voisi sijoittua mahdollisimman lähelle satama-aluetta. Tarvittava tila tulee voida muuttaa sataman turvatoimialueeksi (ISPS), ja sinne tulee voida toteuttaa tilat rajatarkastuksiin, matkatavarakuljetuksiin ja tullin toimintaan.

Risteilyliikenteen määrän ja alusten koon kasvaessa olisi maankäytön suunnittelussa hyvä varautua mahdollisuuteen laajentaa risteilyliikenteen satamaa Hernesaassa, joka sijaintinsa puolesta soveltuu siihen parhaiten.

Liikenne ja katualue

Hernesaaren maaliikenteen toiminnallinen kuvaus

Hernesaareen sijoittuu yhteensä neljä laituria, joista kolme on pääasiassa risteilyliikenteen laitureita. Nyt rakenteilla olevan laiturin käyttönoton myötä myös risteilyliikennettä tukevan maaliikenteen määrä ja sille varattu maa-ala Hernesaassa kasvaa. Maa-alueiden suunnittelun lähtökohtana on ollut, että jokaisen laivapaikan vieressä on noin 50 linja-auto paikkaa. Tämä mahdollistaa nykyisen kaltaisen risteilyliikennettä palvelevan maaliikenteen laivapaikkojen vieressä.

Valtaosa risteilyliikenteeseen liittyvistä busseista ajaa aidalla rajatulle, Helsingin Sataman hallinnoimalle, turvatoimialueelle (ISPS). Matkustajien nousu busseihin ja bussien käänkö tapahtuu satama-alueella, samoin risteilijöiden huoltoliikenne. Turvatoimialueen ajoliittymät ja kävelyportit on suunniteltu paikkoihin, jotka mahdollistavat vierekkäisten risteilijäpaikkojen maaliikenteen samanaikaisuuden turvallisesti. Turvatoimialueen ulkopuolella katualueella tulee olla varattuna riittävästi tilaa takseille ja joitakin bussipaikkoja muun muassa kiertoajeluja myyville yrittäjille, jotka eivät saa ajaa turvatoimialueelle.

Risteilyliikenteen aiheuttama liikennemääräpiikki katuverkolla ajoittuu aamuun, kun risteilijät saapuvat satamaan. Paluuliikenne retkiltä ja kiertoajeluilta tapahtuu enemmän hajautuneesti eikä se aiheuta enää samankaltaista kysyntää katuverkolle kuin aamun liikenne. Huoltoajo risteilijöille on vähäistä. Takseja ja turvatoimialueen ulkopuolella

matkoja myyvien bussien käyntejä on joitakin kymmeniä per laivakäynti eivätkä ne aiheuta katuverkolle ruuhkaa.

Risteilymatkustajista noin 5 % jää laivaan, 40 % lähtee ennakkoon myydyille bussi- ja pyöräretkille ja 40 % ostaa kiertojen itse turvatoimialueen ulkopuolelta, käyttää taksia tai lähtee kävellen kaupunkiin. Toimivat jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikenneyhteydet Hernesaassa ovat ajoneuvoliikenteen yhteyksien ohella edellytys nykyisen kaltaisen toiminnan mahdollistamiseen, myös rakentamisen aikana.

Erityisesti kesäkuukausina sataman liikenteelle tulisi varata mahdollisuus päästä Munkkisaarenlaiturilta Laivakadulle, jotta Munkkisaarenlaiturin liikenne on mahdollisimman sujuvaa. Tuolloin kaupungin liikenne on muutoin vähäistä, mutta sataman risteilyliikenne vilkkaimmillaan.

Munkkisaarenlaituri-kadun sijainti ja kantavuus LHA-laiturilla tulee tarkastella: laituri rakenteineen on Helsingin Satama Oy:n omaisuutta. Laiturirakenteet ulottuvat tulevan katualueen alle, ja rakenteiden kantavuus tulee tarkistaa. Rakenteet ovat ainakin joiltakin osin 1960-luvulta, mahdollisesti myös sitä vanhempia tai uudempia.

Lisäksi Eiranrannan ja Merisatamanrannan uudelleen linjauksessa ja mitoituksessa on otettava huomioon se, että kansainvälisen risteilyliikenteen retkibussit ajavat ko. reittiä.

Ympäristövaikutukset

Helsingin Satama Oy:n kaikilla satamanosilla on toimintaa ohjaava ja voimassa oleva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa. Luvilla säädellään melu- ja päästötasoja sekä jätehuoltoa, ja määritellään vaikutusten tarkkailu- ja raportointivelvoitteet. Helsingin Satama Oy on myös mukana jatkuvassa HSY:n toteuttamassa pääkaupunkiseudun ilmanlaadunseurantamittauksessa. Satama toimii ympäristöluvan ja sen ehtojen puitteissa ja tämä tulee mahdollistaa myös tulevaisuudessa.

Helsingin Satama Oy katsoo, että asemakaavaa laadittaessa tulee varmistaa, että suunnittelualueen maankäyttö ei ole ristiriidassa satamatoiminnan vaatimusten ja toimintaedellytysten kanssa, eikä muu maankäyttö voi rajoittaa sataman ympäristöluvan mukaista toimintaa. Erityisesti sataman läheisyyteen ja vaikutuspiiriin sijoittuvissa asuinkortteleissa on rakenteellisin ratkaisuin huomioitava laivaliikenteen asettamat edellytykset rakennusten äänieristykselle sekä otettava huomioon vaikutukset kortteleiden ilmanlaatuun.

Melun osalta sataman suuntaan avautuvat avoimet (esim. lasittamattomat) parvekkeet, kattoterassit ja ulko-oleskelualueet eivät ole mahdollisia. Ne tuleekin sijoitella, suunnata ja ratkaista siten, että sataman ympäristöluvan mukaiset meluarvot alittuvat.

Asemakaavaa laadittaessa on erityisesti varmistettava, että suunnittelualueen maankäyttö ei ole ristiriidassa Hernesaaren toiminnan ja sen kehittämismahdollisuuksien kanssa, eikä muu maankäyttö asetta rajoituksia satamatoiminnalle.

Vesialue

Helsinkiin on tulossa uusia kansainvälisen kauppamerenkulun yrittäjiä, joiden toiminnan on luontevaa tukeutua Helsingin Satama Oy:n palveluihin. Asemakaavan tulee mahdollistaa erityyppisten vesiliikenteen alusten, mm. lentoveneiden ja ilmatyynyalusten, liikennöinti Hernesaaren satama-alueelta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään lumenvastaanottoalueen sijoittamista Hernesaareen. Sen osalta on otettava huomioon Länsisatamaan ja Hernesaareen johtavat kauppamerenkulun väylät. Lumenvastaanotto on ajoitettava siten, että satamatoiminnalle ja merenkululle ei aiheudu häiriötä. Veteen saattaa muodostua lumi-, jää- ja hiekoitushiekkalauttoja, jotka ajelehtivat laivaväylälle vaikeuttaen laivaliikennettä. Erityisesti hiekoitushiekka ja muu lumen mukanaan tuoma kiintoaines mataloittaa satama-allasta aiheuttaen väylällä ja satama-altaissa jatkuvaa ruoppauksen tarvetta.

Osayleiskaavavaiheessa on ehdotettu Hernesaaren satama-alueen (LS) käyttöä veneiden talvisäilytykseen. Helsingin Satama Oy katsoo, että Hernesaaren satama-alueella tulee ensisijaisesti voida käyttää satamatoimintaan, ja muu mahdollinen toiminta tulee yhteensovittaa satamatoiminnan kanssa. Laiturirakenteet eivät myöskään kaikilta osiltaan sovellu veneiden nostoon/laskuun. Vaihtoehtona tuleekin edelleen tarkastella veneiden talvisäilytysmahdollisuuksia satama-alueen ulkopuolella.

Yhdyskuntatekninen verkosto

Hernesaaren nykyinen infraverkosto tullaan uusimaan maankäytön muutosten vuoksi lähes kokonaan. Hernesaaren satamassa vierailevat alukset tarvitsevat satamassa ollessaan sekä vesihuollon että sähköverkon palveluita. Helsingin Satama Oy katsoo, että vesihuoltoverkoston osalta käyttöveden mitoituksen (virtausnopeus n. 3 m/s) tulee olla putkikokoa PEH 250 ja tilavuusvirraltaan 380 m³/h. Jäteveden osalta (virtausnopeus n. 2 m/s) puolestaan putkikokoa PEH 315 ja tilavuusvirraltaan 410 m³/h. Näihin on varauduttava myös runkoverkkojen osalta.

YK:n alaisen kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n Marpol Annex IV-täydennys asettaa Itämerelle "Special Area" -statuksen. Vuonna 2013 voimaan tullut täydennys määrää matkustaja-aluksille velvoitteita jätteiden jättämiseen liittyen: jätevesien laskeminen Itämerellä matkustaja-aluksilta mereen on yleisesti ottaen kiellettyä, paitsi jos aluksella on käytössä hyväksytty jätevesienkäsittelylaitos tai -järjestelmä. Määräyksen soveltaminen ja käyttöönotto riippuvat Itämeren satamien vastaanottokapasiteetin riittävydestä. Tällä hetkellä näkemys on, että kieltä tulisi voimaan uusille matkustaja-aluksille vuoden 2019 ja olemassa oleville matkustaja-aluksille vuoden 2021 aikana. Täydennyksellä uskotaan siten olevan jossain määrin vaikutuksia sekä vesihuoltoverkoston mitoitusarpeisiin että Itämeren satamien jätevesien vastaanottokapasiteettiin.

Helsingin Satama Oy rakentaa uuden laiturin toteuttamisen yhteydessä myös uutta kunnallistekniikkaa. Hernesaaren asemakaava-alueen toteuttamisen yhteydessä tulee ottaa huomioon se, että satama toimii alueella, ja sen tulee olla kaiken aikaa kytkettynä yhdyskuntatekniseen verkostoon.

Lisätietoja Satu Aatra, puh. 09 310 33527.

Pekka Meronen
toimitusjohtajan sijainen
Helsingin Satama Oy

Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Asianne HEL 2017-013476 T 10 03 03, Hankenumero 1603_1

KANNANOTTO HERNESAAREN ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAAN

Hernesaareen suunnitellaan asuntoja ja palveluita noin 7 500 asukkaalle ja 3 000 työpaikalle. Lisäksi aluetta elävöittää kesäisin noin 400 000 risteilymatkailijaa. Risteily- ja venesataman yhteyteen suunnitellaan matkailu- ja vapaa-ajan palveluita 2016 toteutetun yleisen Löyly-saunan lisäksi. Vierasvenesatama, vesiturheilukeskus ja rantapuiston uimaranta lähiliikuntapalveluineen tukevat alueen kehittymistä vetovoimaiseksi merellisten matkailupalveluiden keskittymäksi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Kaavoituksen yhteydessä tulee huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Yleiset vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleiselle alueelle. HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesijohto- ja viemäriverkkoa tulee huomioida alueen suunnittelussa sekä toteuttamista koskeissa sopimuksissa. Johtokuja-aluevarausten tarve tulee tarkistaa.

Kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa on Hernesaareen esitetty rakennettavaksi kaksi yleistä jätevedenpumppaamoja. Alueen pääpumppaamo P2 varten tulee kaavaan merkitä vähintään 10 x 15 metrin kokoinen aluevaraus. Pääpumppaamo toteutetaan betonirakenteisena pumppaamona, jonka päälle tulee maanpäällinen huoltorakennus. Eteläisempää pumppaamo P1 varten tulee kaavaan merkitä 10 x 10 metrin kokoinen aluevaraus. Pumppaamoiden aluevaraukset tulee sijoittaa siten, että niiden toteuttaminen on mahdollista kadunrakentamisen edellyttämässä aikataulussa viereisten tonttien rakentamisesta riippumatta.

Alueen pääpumppaamolle P2 tullaan johtamaan satama-alueelta laivajätevesiä. Laivajätevedet tulee esikäsittellä satama-alueella ennen HSY:n pumppaamolle ja yleiseen viemäriverkostoon johtamista siten, että niiden rikkivetypitoisuus ei poikkea normaalista jätevedestä eikä niistä aiheudu hajuhaittaa ympäristölle.

Pumppaamoiden ilmanvaihdon hoitamiseksi tulee varautua ohjaamaan pumppaamon ilmanvaihto viereisten rakennusten katoille.

Kaavamääräyksiin tulee ko. tonttien kohdalle lisätä, että rakennukseen saa tarvittaessa korvauksetta sijoittaa katolle ulottuvan ilmanvaihtokanavan/hormin pumppaamon ilmanvaihtoa varten.

Vesihuollon osalta lisätietoja antaa aluepäällikkö Saara Neiramo, puh. (09) 1561 3047.

Asemakaavan selostuksessa on maininta: " kortteille tulee rakentaa yhteinen kierrätyshuone jätteen putkikuljetusjärjestelmän ulkopuolelle jäävän materiaalin keräystä varten. Jätehuoneet ja jätteen putkikuljetusjärjestelmän keräyspisteet tulee integroida rakennukseen. Tilat saa rakentaa kaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi."

Kierrätyshuoneet tulee järjestää jatkosuunnittelussa niin, että tyhjennysten suorittaminen on esteetöntä ja turvallista suorittaa. Tilan suunnittelun ohessa on syytä ottaa huomioon jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset jätepisteen järjestämiselle ja mahdollistaa jäteauton pysähtyminen mahdollisimman lähelle kierrätyshuonetta tyhjennyksen ajaksi. Tarvittaessa lisätietoja ja opastusta voi kysyä HSY:n asiantuntijoilta jatkosuunnittelun edetessä.

Helsingin seudun ympäristöpalveluilla on asemakaava-alueella kierrätyspiste Eiranrannan pysäköintialueella. Kierrätyspisteessä on astiat myös liikuntavirastolla. Kierrätyspisteen astiat on kaivettu maahan, joten niiden siirtäminen ei todennäköisesti onnistu. Kyseinen kierrätyspiste on harvoja kierrätyspisteitä kantakaupungin alueella, joten toivomme sen säilyttämistä paikalla. Lisätietoja asiasta antaa projekti-insinööri Suvi Anttonen, puh. 0400 609 494, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

Tiedoksi

kirjaamo

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

13.2.2018

Helsingin kaupungin asemakaavapalvelu

sähköisesti: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Helsingin kaupungin asemakaavapalvelun saatekirje 17.1.2018 (dnro: HEL 2017-013476 T 10 03 03)

HERNESAAREN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS, HELSINKI

Helsingin kaupungin asemakaavapalvelu on kuuluttanut luonnosvaiheessa olevan Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavan muutoksen.

Liikennevirasto on tutustunut kaavaluonnokseen ja antaa lausuntonsa vesiväylien näkökulmasta.

Kaava-alue sijoittuu vilkkaasti liikennöidylle merialueelle, jossa kulkee Liikenneviraston, Helsingin Sataman ja Helsingin kaupungin ylläpitämiä vesiväyliä. Hernesaaren edustalla kulkevien väylien linjausta on muutettava rakennettavan risteilijälaiturin sekä muun maankäytön työntyessä merelle päin. Liikennevirasto on neuvotellut tarvittavista väylämuutoksista Helsingin kaupungin ja Helsingin Sataman kanssa. Liikennevirasto katsoo, että sen ylläpitämän Stora Bodö-Teerisaari (Suomenlahden veneilyn runkoväylä) väylämuutosten suunnittelu ja toteuttaminen sekä niistä aiheutuvat kustannukset ovat maankäytön muutosten toteuttajan, Helsingin kaupungin vastuulla.

Suomenlahden veneilyn runkoväylän ollessa yksi Suomen vilkkaimmin liikennöidyistä väyläalueista, sen suunnittelu- sekä muutostyöt tulee toteuttaa siten, että runkoväylä ja siihen risteävät kauppamerenkulun väylät pysyvät jatkossakin turvallisena navigoida niin kauppamerenkulun kuin huviveneliikenteen osalta. Huomiota tulee kiinnittää myös alueelle sijoitettavien laitureiden, aallonmurtajien ja rakenteiden yhteensovittamiseen siten, että liikenne uuden sataman ja väylien välillä ohjautuu sulavasti merkityille väylille.

Vesiväylämuutoksista sekä alueen muutos- ja täyttötöistä tulee olla yhteydessä Liikenneviraston meriväyläyksikköön. Toteutettavat väylämuutokset tulee toteuttaa Liikenneviraston ohjeistuksien sekä vaatimusten mukaisesti.

Päivi Nuutinen
Johtaja

Jani Koiranen
Ylitarkastaja

13.2.2018

Jakelu	Helsingin kaupungin asemakaavapalvelu
Tiedoksi	Kirjaamo Jarmo Hartikainen Risto Lång Ville Vuokko Jani Koiranen

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus

Jani Koiranen

13.02.2018 13:07:42

Asianhallinta

13.02.2018 13:07:40

Päivi Nuutinen

16.02.2018 14:46:02

Proxy

16.02.2018 14:42:21

Lausunto

14.02.2018

MV/19/05.02.00/2018 1 (2)

Helsingin kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite HEL 2017-013476 ; Hankenro 1603_1

Asia **HELSINKI, Hernesaaren asemakaava ja asemakaavan muutos**

Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavan valmisteluaineisto on asetettu nähtäväksi. Museovirasto on perehtynyt suunnitelmaan ja kaavan valmisteluaineistoon vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelun näkökulmasta.

Hernesaareen suunnitellaan uutta asuin- ja satama-aluetta. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa asumisen, työpaikkojen, puistoalueiden ja uimarannan lisäksi risteily- ja venesatama-alueiden sekä lumen vastaanottoalueen sijoittaminen. Alueen kehittäminen tulee sisältämään muun muassa vesialueen lisätäyttöä ja rantaviivan muutoksia.

Aiempien merenpohjan kartoitusten perusteella Hernesaaren läheltä tunnetaan ns. *Hernesaaren hylky, muinaisjäännösrekisterin kohde nro 2575*, joka ei ole muinaisjäännös ja jota ei ole tarpeen huomioida kaavoitustyössä. Hyllyn tietoja löytyy kulttuuriympäristön palveluikkunasta muinaisjäännösrekisteristä: www.kyppi.fi/to.aspx?id=112. Osa asemakaavamuutoksen alueesta on kartoitettu toisen hankkeen yhteydessä ja raportti *Hernesaaren ja Pihlajasaaren välisten putki- ja kaapelilinjojen viistokaikuluotausten arkeologinen tulkinta 2016* on luettavissa kulttuuriympäristön palveluikkunassa kulttuuriympäristön tutkimusraporteissa: www.kyppi.fi: www.kyppi.fi/to.aspx?id=129.147816

Koska Hernesaaren ympäristön vedenpohjaa ei kuitenkaan ole kattavasti inventoitu ja koska ennestään tunnetun hyllyn lisäksi myös muut vedenalaisen kulttuuriperinnön löydöt ovat Hernesaaren vesillä kulkeneiden vanhojen väylien ja pitkään harjoitetun vesiliikenteen vuoksi mahdollisia, on kaavahankkeen valmistelun yhteydessä syytä tehdä täydentävä vedenalaisinventointi. Inventointi tuottaa tiedon siitä, onko kaava-alueella sellaisia entuudestaan tuntemattomia vedenalaisia muinaisjäännöksiä tai kulttuuriperintökohteita, jotka on syytä huomioida kaavavalmistelussa ja sitä seuraavissa rakennustöissä.

Keskeinen inventoitava alue on Hernesaaren kärjen alue, jossa tullaan tekemään lisätäyttöä ja johon tullaan rakentamaan uusi venesatama. Inventointia ei tarvitse ulottaa Länsisataman satama-altaaseen. Tarjouksia inventoinnista voi pyytää Museoviraston verkkosivuilla listatuilta meriarkeologisilta toimijoilta:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_kulttuuriperinto/arkeologisten_kenttatoiden_tilaaminen

Inventoinnissa noudatetaan Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjetta:

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen_perinto/laatuohjeet

Museoviraston yhteyshenkilö, jolta voi tarvittaessa pyytää ohjeita inventoinnin järjestämisestä, on Maija Matikka (maija.matikka@museovirasto.fi, puh 0295 33 6284).

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Maija Matikka

Tiedoksi

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin kaupunki
Kirjaamohelsinki.kirjaamo@hel.fiPäiväys/ 16.2.2018
Datum

Dnro/Dnr TRAFI/33785/04.04.05.00/2018

Viite/ Lausuntopyyntö 17.12.2018
Referens**Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) lausunto Hernesaaren
asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta**

Liikenteen turvallisuusvirastolla ei sinänsä ole huomautettavaa Hernesaaren asemakaavan muutoksesta, mutta Trafi kiinnittää huomion siihen, että Hernesaari ja Malmi ovat ainoat paikat, joihin Helsingin kaupungin alueella on varattu mahdollisuudet helikopterilentotoiminnalle.

Jos sekä Hernesaassa että Malmilla helikopterilentotoiminta lakkaa, Helsingin kaupungin alueelle ei siis jää yhtään helikopterilentopaikkaa tai varausta sellaista varten.

Trafi esittää harkittavaksi, että kaavoitustoimen yhteydessä selvitetäisiin ja varattaisiin paikka Helsingistä helikopterilentopaikalle, jos kyseistä toiminta- ja elinkeinomuotoa ei haluta sulkea pois kaupungin tulevaisuudesta.

Päivi Metsävainio
yksikönpäällikkö

Soili Seppinen
erityisasiantuntija

Suomenlahden merivartiosto
Esikunta

04.09.2018

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Suomenlahden merivartioston lausunto Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointi suunnitelmasta

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt Suomenlahden merivartiostoa osallisena asiantuntijaviranomaisena lausumaan näkemyksensä Hernesaaren asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Suomenlahden merivartiosto on saanut nähtäville asemakaavaan liittyvän osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Suomenlahden merivartiostolla ei ole kaavoituksen tässä vaiheessa lausuttavaa asiaan liittyen.

Suomenlahden merivartioston komentaja
Kommodori

Tom Hanén

Meritoimiston päällikkö
Komentajakapteeni

Petri Härmä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 04.09.2018 klo 15:31. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

LIITTEET

JAKELU Helsingin kaupunki/ Kirjaamo
RVLE/ kiinteistöyksikkö

TIEDOKSI SLMVE/ Meritoimisto
SLMV/ Helsingin merivartioasema
SLMV/ Sataman rajatarkastusyksikkö